

Referat

Dato

21. mai 2021

Ref

19/00710

Fra

DSA

Møteleder

Tone-Mette Sjømoen

Til stede

Helsedirektoratet: Lillian

Leknes

Referent

Lars Klæboe

FHI: Dag Markus Eide

DSA: Tone-Mette Sjømoen og

Lars Klæboe

Referat fra møte i samarbeidsforum mellom offentlige etater om elektromagnetiske felt (EMF) og helse – 5. mai 2021

Møtet ble avholdt som videomøte. Dette møtet var kun for representantene fra de tre faste etatene i samarbeidsforumet, som er Helsedirektoratet, FHI og DSA. Tema for møtet var oppsummering og veien videre etter forrige møte 8. april 2021, der helsetjenestetilbudet for EMF-pasienter ble diskutert i et bredere forum.

Målet med dette møtet var å oppsummere momentene som skal videreformidles til HOD om hvordan tjenestetilbudet for EMF-pasienter kan styrkes.

Følgende momenter ble berørt:

- Det offentlige helsetjenestetilbudet for denne gruppen anses som bra, men det kan være rom for forbedringer.
 - o Systemene finnes, men det er noen regionale forskjeller. Målet er at det skal være et nasjonalt, enhetlig helsetjenestetilbud (herunder informasjon, utredning og behandling) av pasientgruppen på samme måte som for øvrige pasientgrupper.
 - o Tilbudet til pasientgruppen er omtalt i Handlingsprogram for astma, allergi og annen overfølsomhet 2015–2024 (Helsedir. rapport 15-0430), men det kan være behov for bedre forankring på ulike nivåer.
- Pasientgruppen skal primært ha et tilbud i primærhelsetjenesten. Primærhelsetjenesten skal sortere ut hva som er hva, og det kan være mange ulike årsaker til pasientens helseplager.
- Det må være tydelig for primærhelsetjenesten hvor de kan søke informasjon og hvem de eventuelt kan kontakte ved behov for å konferere. Det kan muligens ha noe for seg å lage en oversikt over hvilke kompetansemiljøer som er tilgjengelige for å gi informasjon til fastlegene om dette.
- Da 95 % av fastlegene har tilgang til Norsk Elektronisk Legehåndbok (NEL), anses det som gunstig at informasjon finnes der. Jan Vilis Haanes har, uavhengig av samarbeidsforumet om EMF og helse, utarbeidet ny veiledning om dette temaet

som ble lagt ut på NEL 5. mai 2021. Det kan også være aktuelt å legge ut ytterligere informasjon om kompetansemiljøer på dette forumet.

- Enhetlig tilbud i hele landet er viktig, helt fra primærhelsetjenesten og oppover. Det er usikkert om fastlegene kjenner til hvilke muligheter det er for å henvise denne pasientgruppen videre til spesialhelsetjenesten, som f.eks. de regionale senterne for astma, allergi og annen overfølsomhet (RAAO). Mulig det må informeres bedre om dette. Tilbudet er beskrevet i Handlingsprogrammet for astma, allergi og annen overfølsomhet 2015–2024. Det jobbes kontinuerlig med å videreutvikle og styrke tilbudet, men det er mulig det fortsatt mangler noe forankring.
- Ved henvisning til RAAO generelt, skal de bruke de sine nettverk lokalt på sykehuset og regionalt for best mulig utredning og behandling av pasienter.
- Dette dreier seg om få pasienter og vi forventer ikke at alle fastleger skal ha inngående kjennskap til denne pasientgruppen, men det må være tydelig hvor de kan søke informasjon.
- Myndighetene kjenner til at det finnes personer som er skeptiske til å oppsøke helsevesenet. Alle har rett til å oppsøke helsevesenet, men det er opptil hver enkelt om de vil gjøre det.

Helsedirektoratet utarbeider utkast til tekst som beskriver dagens helsetjenestetilbud i Norge og skisserer forslag til hvordan helsetjenestetilbudet til EMF-pasienter kan styrkes. Utkastet sendes til representantene fra FHI og DSA, og på bakgrunn av dette utarbeider DSA utkast til notat som skal oversendes til HOD. Helsedirektoratet bruker fortsatt mye ressurser til arbeidet med covid-19 og har ikke anledning til å prioritere å skrive et notat om helsetjenestetilbudet nå før sommeren. Rapportering til HOD vil derfor skje på et senere tidspunkt.